

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 07 maja 2024 r.

WK-I.431.1.6.2024

Starosta Lipski

Starostwo Powiatowe w Lipsku

**ul. Rynek 1
27-300 Lipsko**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Anna Doroszevska i Kamil Karkułowski – starsi inspektorzy wojewódzcy przeprowadzili w dniach od 17 stycznia do 7 lutego 2024 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Lipsku, z siedzibą przy ul. Rynek 1.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadania w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej – w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 8 stycznia 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 19 kwietnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Staroście Lipskiemu wystąpienie pokontrolne.

Powiat Lipski realizował zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego samodzielnie. Starosta Lipski określił, a następnie udostępnił w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej BIP) informacje o lokalach, w których usytuowano punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogram wskazujący dni

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna, czym zrealizował wymogi wynikające z art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej³.

Na podstawie danych statystycznych⁴ ustalono, że Powiat Lipski prawidłowo wyznaczył na 2024 r. 2 punkty do realizacji zadania publicznego dotyczącego prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej dla mieszkańców powiatu, zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Na podstawie art. 11 ust. 1 powyższej ustawy, jeden punkt powierzono do prowadzenia adwokatowi i radcy prawnemu, z zachowaniem równomiernego ich udziału, a drugi punkt – organizacji pozarządowej.

Powyższe punkty usytuowano z uwzględnieniem dogodnego dostępu osób uprawnionych. Organ nie występował do Wojewody Mazowieckiego o akceptację przeznaczenia większej liczby punktów na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Kontrolowane zadanie realizowane było w lokalach pochodzących z zasobów gminnych⁵ oraz powiatowych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 8 ust. 10 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej⁶.

W toku kontroli dokonano oględzin punktów⁷, stwierdzając że spełniają one wymogi określone w § 5 ust. 1-3 oraz ust. 4 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej⁸. We wszystkich punktach zapewniono warunki do anonimowego przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej im pomocy⁹.

Czas pracy każdego z punktów w okresie kontrolowanym ustalony został na 4 godziny

³ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945), dalej ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej.

⁴ Zgodnie z informacją GUS, według stanu na 31 grudnia 2022 r. na terenie Powiatu Lipskiego zamieszkiwało 31 839 osób.

⁵ Dotyczy gmin: Chotcza, Ciepiałów, Rzecznów, Sienno, Solec nad Wisłą, z którymi zawarto stosowne umowy.

⁶ W 2024 r. punkty funkcjonowały w następujących lokalizacjach:

- jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez wyznaczonych adwokatów i radców prawnych, mieszczący się w budynku Starostwa Powiatowego w Lipsku przy ul. Partyzantów 4,
- jeden punkt przeznaczony na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej, powierzony organizacji pozarządowej, zlokalizowany w pięciu lokalach: Urzędu Gminy Chotcza, Urzędu Gminy i Miasta Ciepiałów, Urzędu Gminy Rzecznów, Urzędu Miasta i Gminy Sienno oraz Urzędu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.

⁷ Oględzinom poddano lokale w Lipsku przy ul. Partyzantów 4 oraz w budynku Urzędu Gminy Rzecznów.

⁸ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492, ze zm.), dalej rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

⁹ W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa udostępniono zamkniętą, nieprzezroczystą i oznakowaną urnę z informacją o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej im pomocy.

dziennie przez 5 dni w tygodniu, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, z uwzględnieniem możliwości wydłużenia dyżurów do co najmniej 5 godzin dziennie w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta Lipski zrealizował obowiązek sporządzenia i aktualizacji listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, która obejmowała poradnictwo dostępne dla mieszkańców powiatu, zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa zawierała wszystkie wymagane elementy, zgodnie z art. 8a ust. 2 i 3 wymienionej wyżej ustawy. Listę opublikowano w BIP, na stronie internetowej starostwa powiatowego i urzędów gmin na obszarze Powiatu, w lokalnej prasie oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, zgodnie z dyspozycją art. 8a ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Ponadto, udostępniono ją w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta Lipski sporządził także karty informacyjne poradnictwa, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 3 i 4 rozporządzenia i udostępnił je w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a także wykonawcom udzielającym porad w ww. zakresie.

Powiat uruchomił i podał do publicznej wiadomości numer telefonu umożliwiający mieszkańcom dokonanie zapisu oraz uzyskanie informacji w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zgodnie z wymogiem art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej Powiat zawarł porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu oraz Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Kielcach¹⁰ w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu. Porozumienie zawierało wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zostało zawarte z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 10 ust. 2 powyższej ustawy. Wojewoda Mazowiecki niezwłocznie został poinformowany o zawartym porozumieniu, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat Lipski zawarł 2 umowy na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym 1 umowę z adwokatem oraz 1 umowę z radcą prawnym, wypełniając tym samym wymóg określony w art. 6 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Badaniu poddano obie umowy, stwierdzając że zawierały one wszystkie wymagane elementy określone w art. 6 ust. 2 ustawy

¹⁰ Porozumienie zawarte 12 września 2023 r.

o nieodpłatnej pomocy prawnej i zostały zawarte w terminie umożliwiającym realizację zadania publicznego w roku poradniczym 2024.

Powiat, zgodnie z dyspozycją art. 11 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2024 roku.

Termin składania ofert był zgodny z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹, a ogłoszenie zawierało wszystkie elementy wymienione w art. 13 ust. 2 powyższej ustawy.

Ogłoszenie opublikowano w BIP, na stronie internetowej oraz w siedzibie starostwa w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Starosta Lipski, w myśl art. 15 ust. 2a i 2b ustawy o działalności pożytku publicznego, powołał komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert. Komisja konkursowa rozpatrzyła oferty z uwzględnieniem wymogów wynikających z art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Rozstrzygnięcie otwartego konkursu ofert opublikowano w BIP, na stronie internetowej oraz w siedzibie starostwa w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, zgodnie z wymogami określonymi w art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego. Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zawierało wymagane dane wynikające z art. 15 ust. 2h ww. ustawy.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert Powiat powierzył zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2024 roku Fundacji „Instytut Spraw Publicznych” z siedzibą w Radomiu.

Oferta powyższej organizacji, zawierała wszystkie elementy, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego. Wyłoniona organizacja spełniała wymóg określony w art. 11 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Z wyłonioną organizacją podpisana została – w terminie umożliwiającym realizację zadania – umowa¹² zawierająca wszystkie wymagane elementy, określone w art. 6 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Zgodnie z zawartą umową, organizacji pozarządowej

¹¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), dalej: ustawa o działalności pożytku publicznego.

¹² Umowa z 30 listopada 2023 r.

powierzono także zadanie z zakresu edukacji prawnej, zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczące nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przekazywały Staroście do 10. dnia każdego miesiąca kalendarzowego, oświadczenia o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, w sposób uniemożliwiający powiązanie oświadczenia osoby uprawnionej z kartą pomocy, zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 3 pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej¹³.

Badaniu poddano 30 oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, stwierdzając, że zostały sporządzone z wykorzystaniem aktualnego wzoru oświadczenia stanowiącego załącznik nr 1 do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz były kompletne.

Zgodnie z art. 11 ust. 8 i 8a ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Starosta Lipski dokonywał bieżącej kontroli prawidłowości postanowień zawartych w umowach z organizacjami pozarządowymi¹⁴.

Starosta Lipski przekazywał Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorcze informacje o wykonaniu zadania w poszczególnych kwartałach 2023 roku z zachowaniem terminu określonego w art. 12 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, ocenia się **pozytywnie**.

¹³ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wicestarosty Lipskiego : „(...) W 2023 r. oświadczenia, o których mowa w art. 4 ust. 2 u.n.p.p. były przekazywane przez wykonawców terminowo za wyjątkiem miesiąca lipca – oświadczenia przez wykonawcę z OIRP Kielce przekazano 14.08. Poinformowano wykonawcę o konieczności dochowania terminu przekazywania oświadczeń. (...)”.

¹⁴ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Starosty Lipskiego : „(...) W okresie objętym kontrolą były realizowane kontrole wykonania umowy przez organizację pozarządową. Kontrole odbywały się (jedna jeszcze trwa) zgodnie z art. 11 ust. 8 i 8a ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Kontrole odbywają się przynajmniej raz w roku, a z uwagi na fakt, że powiat współpracuje kolejny rok z tą samą organizacją pozarządową wyniki kontroli są na bieżąco przekazywane Fundacji i dokonywana jest korekta działań Fundacji w kolejnym roku. Jeżeli chodzi o bieżącą kontrolę w tym celu został założony specjalny adres e-mail: npp@powiatlipsko.pl na który zainteresowani mogą przekazywać swoje uwagi dotyczące funkcjonowania pomocy. Starosta na bieżąco analizuje potrzeby lokalnej społeczności w zakresie dostępu do porad w związku z czym uruchomiono tzw. mobilny punkt, który jest bliżej mieszkańców i funkcjonuje w każdej z gmin z terenu powiatu. Analizowane są opinie osób uprawnionych o udzielonych poradach (jeżeli zostaną złożone) i na ich podstawie dokonywana ocena realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania, w tym zadania powierzonego z zakresu edukacji prawnej. (...)”.

Mając na uwadze powyższe ustalenia informuję Starostę Lipskiego, że w zakresie stanowiącym przedmiot kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/